

Koloniale wandeling Heerde: bestuurders en hulpverleners

Start- en beginpunt van de wandeling: Groot Stokkert ,
Dr. Jan van Breemenlaan 2, Wapenveld

Volg het Vosbergerpad (klompenpad) met de klok mee (rond 17 km). Afwijkingen van het klompenpad zijn in de route beschrijving aangegeven.

Horeca: Bistro Voldaan
Diverse in Heerde

Deze wandeling voert door een prachtig gedeelte van het Zwolse bos. Meerdere oude adellijke geslachten woonden in dit gebied in landhuizen met omringende landerijen. Eind 19de eeuw was er zelfs sprake van een Baronnenlijn tussen Zwolle en Apeldoorn. De Van Dedems, een van de adellijke families, hadden ook een band met Indië. Ze waren bestuurders en betrokken bij de rechtspraak. DE marinier Willem Nieuwolt, die de slag in de Javazee in 1942 overleefde, groeide in Heerde op evenals Albertus Samuel Pinke commandant zeemacht in Nederlands-Indië van 1946 tot 1949. Bijzonder is dat in even buiten Heerde een leprozerie werd gesticht op het landgoed Heidebeek. Stuwende kracht hier achter was Jonkvrouw Quirine Magtilde Gastmann-Wichers (1861-1938). Vooral na de onafhankelijkheid van Nederlands-Indië werden hier tientallen leprapatiënten verzorgd.

De Route

1. Op de parkeerplaats van Groot Stokkert start het Vosberger klompenpad aangegeven met paars klompje in twee richtingen. Let op! Wij lopen met de klok mee. Er starten hier meerdere klompenpaden met klompjes met een andere kleur. Houd het Vosbergerpad aan dat wordt aangegeven met een paars klompje. Loop van de parkeerplaats weer naar de uitgang en sla links af. Steek de weg over en sla rechtsaf en loop een bospad vlak langs de weg in. Op een gegeven moment, aangegeven door een pijltje bij het paarse klompje linksaf slaan.
2. Een eind verder op loop je langs de al lang niet meer bestaande Baronnenlijn, de bijnaam van het spoortraject dat in 1887 werd aangelegd tussen Apeldoorn en Zwolle. Deze spoorlijn dankt deze naam aan de toenmalige burgemeesters die van adel waren en in een van de vele landhuizen langs het spoor woonden.
3. Je loopt door het dorpje Hoorn tot de weg uitkomt op het Apeldoorns Kanaal. Aan de overkant zie je Bistro Voldaan liggen. Bistro Voldaan schijnt in een grijs verleden een uitspanning te zijn geweest met de naam Oost-Indië. Verder is daar niets van bekend. Het Apeldoorns Kanaal werd in 1829 geopend voor de scheepvaart en heeft nu een meer recreatieve functie. De brug die hier over het kanaal ligt: de Oost-Indische brug, is één van de 60 bruggen over het kanaal. We steken het kanaal niet over, maar slaan voor de brug rechtsaf een gras pad in. Aan je rechter hand bevindt zich het vervallen gebouw van Vatenhandel G.J. Stijf.
4. Je loopt een eind langs de Kanaaldijk tot aan de Postweg. Hier rechtsaf slaan. Loop langs de Burgemeester Faber Sporthal en houdt rechts aan tot het landgoed Vosbergen. Het Landgoed bestaat uit een aantal gebouwen, een kasteel en een prachtig park. Willem Karel baron van Dedem (1839-1895) werd op het landgoed Vosbergen geboren. Na zijn studie rechten en kandidaatsambtenaren examen in Delft, vertrok hij in 1861 naar Nederlands- Indië waar hij ter beschikking werd gesteld van de algemeen secretaris. Na een rondwandeling rond het landgoed verlaat je het klompenpad.
5. Sla bij fietsknooppunt 91 linksaf en direct daarna bij fietsknooppunt 42 weer links het Hogepad inslaan. Blijf fietsknooppunt 42 volgen. Dit fietspad loopt door een buitenwijk van Heerde. Op het eind bij fietsknooppunt 59 rechtsaf slaan de Marktstraat inlopen. Loop door tot fietsknooppunt 94. Hier linksaf slaan de Dorpsstraat inlopen. Bij de patisserie, iets verder op verkopen ze heerlijke koffie en fantastisch gebak. Iets verder op, aan de linkerkant, ligt de Hervormde kerk van Heerde. In de kerk hebben Elisabeth Lecky -van Dedem en Pauline de Beaufort-van Dedem, zussen van Willem Karel van Dedem, een plaquette laten aanbrengen ter nagedachtenis aan hun broer die onverwacht overleed in Calcutta toen hij door Brits-Indië reisde.
6. Na de kerk fietsknooppunt 14 volgen en de Dorpsstraat helemaal uitlopen tot deze overgaat in de Eperweg. Links aanhouden. In het Heerdt Huus op nummer 15 heeft Willem Nieuwolt (1916-?) na zijn terug keer uit Nederlands- Indië gewoond. Hij behoorde tot de circa honderd marinemannen die de

het door torpedo's getroffen vlaggenschip 'De Ruijter' in de slag in de Java zee op 24 februari 1942, overleefde.

7. Loop verder de Eperweg op voorbij de Keuterstraat waar op nummer 27 Albertus Samuel Pinke (1894-1966) is geboren, voormalig commandant zeemacht in Indië. Loop daarna weer terug, de Eperweg op, houd links aan en loop recht door de Oldenkampseweg in. Aan het einde van de Oldenkampseweg rechtsaf slaan en over het fietspad lopen tot de Elburgerweg. Loop rechtdoor Huis en Hof in. Aan het eind ligt rechts de Hagestraat.
8. In de Hagestraat nummer 23 (bestaat helaas niet meer) woonde eertijds de gezusters Wiencke. Mevrouw Q.M. Gastmann-Wichers zou bij hen ingewoond hebben. Zij was de initiatiefneemster achter de bouw van het sanatorium voor lepralijders op het landgoed Heidebeek. Tussen 1914-1972 werden hier leprapatiënten uit Nederlands-Indië, Suriname en de Antillen verzorgd. Het landgoed Heidebeek ligt aan de Mussenkampseweg 32 en is nu in het bezit van Jeugd met een Opdracht. Het landgoed is niet vrij toegankelijk.
9. Linksaf de Weidebocht, die uitkomt op de Dürst Brittlaan. Hier weer linksaf en meteen rechtsaf de Meester Nijhofstraat in. Deze komt uit op de Zuppelseweg. Rechtsaf slaan en op het einde van de weg, de Kamperweg weg oversteken en linksaf slaan. Loop door tot de Kamperzijweg en sla hier rechtsaf. De Kamperzijweg komt uit op de Molenweg. Steek de weg over, sla rechtsaf en je ziet links het bordje met het paarse klompje. Het klompenpad kun je hier weer op pakken.
10. Je loopt vervolgens langs het Hoornerveen, een buurtschap waar vroeger veel seizoensarbeiders woonden. Verderop ligt de Tonnenberg, een groot heideveld waar je doorheen loopt. Het heideveld gaat over in het Zwolse Bos. Langs het wandelpad is een verdiepte sleuf zichtbaar waardoor tot WOII water ten behoeve van de stad Zwolle naar een pompstation werd geleid en vandaar naar de watertoren op de Turfmarkt in Zwolle. Loop verder door het bos tot je weer uitkomt bij Groot Stokkert. Hier eindigt deze koloniale wandeling.